

Heerenveen-West en gebiedsvisie.

Deze notitie is opgebouwd in drie blokken:

- Essentiële punten voor de inwoners
- Plan van aanpak
- Wat vragen we aan de raad?

Vooraf

We hebben onze insteek en zorgpunten ook in het Petear van eind augustus benoemd. Dat heeft geleid tot een motie en een amendement waarin de raad het college verzoekt cq opdraagt te zorgen dat de inbreng vanuit de dorpen goed wordt meegenomen.

We zijn de afgelopen tijd in gesprek geweest met de projectleiders van beide gemeenten en we hebben gesproken met de raad en met de wethouders van Hes en van Zanden. Daarin hebben we onze zorg over de doorzettingskracht van de gemeente DFM bij voor ons essentiële punten benoemd. Dit naar aanleiding van het concept plan van aanpak en participatieplan.

Essentiële punten voor de inwoners

De leefbaarheid van de dorpen is voor ons het kernpunt. We zien daarin een aantal koppelkansen en we hebben zorgen. Hier benoemen we de zorgen:

- De ontsluiting van de woonwijk;
- De groene buffers rond de Jousterweg, dorp Oudehaske en de Binnendijk;
- De effecten op de natuur in De Fryske Marren zoals het Nanneviid, weidevogels en de ecologische verbinding in het noordwesten van het gebied;
- De effecten op de wandel-, fiets- en recreatiemogelijkheden voor bewoners van de dorpen Nijehaske, Oudehaske en Rottum.

Een korte toelichting op deze punten staat in bijlage 1.

Plan van aanpak

Eerst even terug naar vorig jaar. In juli 2024 kregen dorpsbelang Rottum en Oudehaske e.o. een brief van B&W van de Fryske Marren over Heerenveen-West (zie bijlage 2). Daarin stond onder andere:

‘als uitgangspunt wordt gehanteerd dat de groene buffers tussen de woonwijk Heerenveen-West en de kernen Oudehaske, Nijehaske en Rottum binnen de voormalige gemeente Skarsterlan (nu de Fryske Marren) blijven’.

U constateerde, net als wij, dat in het plan van aanpak de buffers niet worden genoemd en dat de grens nu gevormd wordt door de Jousterweg en de Binnendijk.

‘Daarmee is het de raad van de Fryske Marren die uiteindelijk besluiten neemt waar het gaat om de planologische procedure (omgevingsplan)’.

Nu staat in het plan van aanpak dat al veel eerder het gezag over het plangebied overgaat naar Heerenveen. Een toelichting hierop kregen we pas toen we zelf om een gesprek met de wethouders vroegen.

Instemmen met gebiedsvisie of zienswijze op gebiedsvisie

We snappen dat DFM gebonden is aan afspraken in het verleden en we delen het uitgangspunt dat goede samenwerking loont. Tegelijkertijd hebben wij zorg over de aandacht vanuit de gemeente voor de vele, niet geringe opgaven waarmee Oudehaske en Rottum worden geconfronteerd.

Wij zien dat in het plan van aanpak staat dat de raad van de Fryske Marren een zienswijze mag opstellen over de gebiedsvisie. Ondanks de impact van de woonwijk op de dorpen heeft de raad van De Fryske Marren dus geen doorzettingskracht.

Wij denken dat het betere waarborgen biedt voor de drie dorpen als de raad van De Fryske Marren instemmingsrecht heeft voor die onderdelen van de gebiedsvisie die rechtstreeks impact hebben voor de inwoners van de Fryske Marren.

Het 'informatiepunt Leefomgeving' geeft aan dat het goed mogelijk is om als twee gemeenten gezamenlijk een gebiedsvisie op te stellen. De raad van iedere gemeente stemt vervolgens in met de punten die de betreffende gemeente aangaan. In het geval van Heerenveen-West zou de raad van de Fryske Marren dan instemmen met de aspecten ontsluiting, buffers, ecologie en gezondheid bewoners.

In bijlage 3 treft u de tekst van het 'Informatiepunt Leefomgeving'.

Vragen aan de raad

Wij vragen de raad daarom samen met ons te bewaken dat de leefbaarheid in de dorpen versterkt wordt ondanks of dankzij de komst van de nieuwe wijk en een hoogspanningsleiding. Dat vraagt van De Fryske Marren dat er verantwoordelijkheid wordt gevoeld en genomen omdat bijvoorbeeld de ontsluiting van de wijk alleen goed kan worden ingevuld als DFM meewerkt.

Is de raad bereid een amendement in te dienen om voor die aspecten van de gebiedsvisie die de dorpen raken in te kunnen stemmen? In bijlage 4 vindt u een opzet voor een mogelijk amendement.

Samenvattend

We zetten in op samenwerking, op benutten van kansen en niet op vertragen en procedures. Dat kunnen we alleen doen als we vooruitdenken, gelijkwaardige partners zijn in het proces, deskundigen kunnen inzetten indien nodig en soms ook scherp zijn in ons verzoek aan raad en college om, net als wij, steeds het belang van de dorpen voor ogen te houden.

Essentiële punten voor de inwoners van Oudehaske, Nijehaske en Rottum.

Ontsluiting van de wijk

Zoals u weet is het verkeer op de Jousteweg, de Badweg en de Haskerùtgongen nu al een groot probleem. De leefbaarheid staat daarmee nu al onder druk. Het is voor ons essentieel dat er geen extra verkeer op de Jousteweg en de Badweg komt. We hopen dat deze ontwikkeling de kans biedt om juist veel minder verkeer door het dorp te krijgen. Ook op de Binnendijk is de verkeersveiligheid nu al een probleem

Bufferzones

De bufferzones tussen de wijk en Jousteweg, dorp en Binnendijk zijn vanzelfsprekend voor ons een harde randvoorwaarde. Uw raad heeft hier ook al naar gevraagd nu ze niet worden benoemd in het plan van aanpak.

Natuurwaarden

Een deel van het gebied is weidevogelkansgebied en bijna tegen de nieuwe wijk aan ligt het natuurgebied Nanneviid. Het beschermen van deze natuur is belangrijk voor de inwoners van de dorpen maar natuurlijk ook voor heel Friesland.

Effecten op de wandel-, fiets- en recreatiemogelijkheden

We hopen dat met de nieuwe inzichten over het belang van natuur voor gezondheid en welbevinden van mensen bij de inrichting van de nieuwe wijk voldoende natuur aanwezig zal zijn passend bij het landschap. Die natuur houdt natuurlijk niet op bij de grens van een gemeente. Op dit moment is voor veel inwoners 'een rondje ketting' een geliefde wandeling. De mogelijkheid om rust, ruimte en groen te ervaren blijft essentieel. We zien door de komst van de wijk mogelijkheden maar we weten ook dat er nog vaak gedacht wordt dat ruimte voor natuur geld kost. En dat terwijl het juist leidt tot meer gezondheid.

Als aanvulling op bovenstaande punten willen wij nog benoemen dat de komst van de nieuwe woonwijk ook gevolgen heeft voor de sociaalmaatschappelijke voorzieningen zoals onderwijs, cultuur, lokale trefpunten en sport.

MEMO

Zaaknummer:

Aan: Besturen Dorpsbelangen Oudehaske en Rottum

Van: College B&W

Namens:

Datum: 18 juli 2024

Onderwerp: Heerenveen-West

Afschrift:

Ontwikkeling Heerenveen-West

In de omgevingsvisie van de gemeente Heerenveen staat een mogelijke ontwikkeling van Heerenveen-West als toekomstige woonlocatie voor de plaats Heerenveen genoemd. Daarbij wordt verwezen naar afspraken die hierover in het verleden met de voormalige gemeente Skarsterlân zijn gemaakt.

Welke afspraken zijn in het verleden gemaakt?

In 2000, 2005 en 2007 zijn er door Skarsterlân en Heerenveen afspraken gemaakt over het op termijn kunnen realiseren van een woonwijk van Heerenveen (Heerenveen-West) op grondgebied van de voormalige gemeente Skarsterlân, met daaraan gekoppeld een grenscorrectie.

De afspraak over Heerenveen-West is als volgt geformuleerd:

“Nadat het woongebied bij Skoatterwâld gerealiseerd is en is aangetoond dat verdere behoefte aan woningen bestaat, is gemeente Skarsterlân bereid mee te werken aan een correctie van de gemeentegrens aan de westzijde van Heerenveen (met uitsluiting van andere gemeentegrens correcties) om de totstandkoming van een woonlocatie aan die zijde mogelijk te maken.”

De Fryske Marren is gebonden aan afspraken over Heerenveen-West.

De afspraken over Heerenveen-West zijn bij de gemeentelijke herindeling (1 januari 2014) opgenomen in het toentertijd vastgestelde herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie richting de Minister van Binnenlandse Zaken. Daarmee is nadrukkelijk vastgelegd dat gemeente De Fryske Marren, als rechtsopvolger van de voormalige gemeente Skarsterlân, gehouden blijft aan de in het verleden gemaakte afspraken over Heerenveen-West.

Welk gebied hebben we het over?

Het gebied Heerenveen-West wordt globaal begrensd door de Jousteweg, de hoogspanningsleidingen, de Binnendijk en de Van Engelenvaart. Binnen dit gebied is ruimte voor woningbouw, ontsluitingen en landschappelijke inpassing.

Zijn er al plannen?

Nee er zijn nog geen concrete plannen voor de invulling van het gebied. De Fryske Marren en Heerenveen gaan na de zomer 2024 nadere afspraken met elkaar maken over de ontwikkeling van het gebied. Het begint met het opstellen van een plan van aanpak waarover beide colleges in het najaar 2024 een besluit zullen nemen. In dit plan van aanpak zal ook beschreven worden wat de rollen van de Plaatselijke Belangen Rottum & Oudehaske - én wat de rol van de beide gemeenteraden worden.

Heerenveen en De Fryske Marren trekken samen op

Beide colleges hebben uitgesproken om samen op te trekken bij de ontwikkeling van Heerenveen-West. Wij doen dit om de belangen van onze inwoners zo goed mogelijk te kunnen behartigen. Het hoe en wat zal onderdeel zijn van het op te stellen plan van aanpak.

Gemeenteraad De Fryske Marren besluit over planologische procedure

De ontwikkeling van Heerenveen-West zal in eerste instantie plaats vinden op het grondgebied van De Fryske Marren. Daarmee is het de raad van De Fryske Marren die uiteindelijk de besluiten neemt waar het gaat om de planologische procedure (Omgevingsplan). Dit vraagt een zorgvuldig proces. Vandaar ook de nadrukkelijke wens van beide gemeenten om samen op te trekken.

Het is niet aan de raad van De Fryske Marren om tegen een ontwikkeling van Heerenveen-West te zijn. Medewerking aan de ontwikkeling van Heerenveen-West is al in 2000 bij het tekenen van de Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân en in 2005 bij het vaststellen van de Integrale Visie Heerenveen-Skarsterlân vastgelegd.

De invloed vanuit De Fryske Marren zit primair op de situering en invulling van de groene buffers rondom Oudehaske en Rottum.

Grenscorrectie volgt

Heerenveen-West is een uitbreiding ten behoeve van Heerenveen. De nieuwe woonwijk komt uiteindelijk op grondgebied van de gemeente Heerenveen te liggen. Hiervoor is een grenscorrectie nodig.

De begrenzing voor een gemeentegrens correctie voor Heerenveen-West vormen de hoogspanningsleidingen en de overgang van woongebied naar de groene zones voor wat betreft de noord- en zuidbegrenzing bij Oudehaske, Nijehaske en Rottum. Bij het sluiten van de Bestuursovereenkomst in 2000 en het vaststellen van de Integrale Visie in 2005 is als uitgangspunt gehanteerd dat de groene buffers/zones tussen de woonwijk Heerenveen-West en de kernen Oudehaske, Nijehaske en Rottum binnen de voormalige gemeente Skarsterlân (Nu De Fryske Marren) blijven.

Vragen?

Mocht u vragen hebben over het proces rondom Heerenveen-West dan kunt u contact opnemen met Lourens Bergsma via l.bergsma@defryskemarren.nl of 06-12060799. In dit kader is het nog goed om te benoemen dat wij primair via de besturen van de Plaatselijke Belangen met de dorpen communiceren. Wij streven er naar om u als besturen zo goed mogelijk op de hoogte te houden.

Informatie over gebiedsvisie door twee gemeenten

Een gebiedsvisie voor twee gemeenten werkt door regionale samenwerking waarbij grensoverschrijdende opgaven (wonen, mobiliteit, duurzaamheid) gezamenlijk worden aangepakt in één overkoepelende visie, terwijl de gemeenten daarna ieder hun eigen, meer gedetailleerde omgevingsvisie maken met daarin afstemming op de regionale lijn, vaak aangevuld met een gezamenlijk programma voor concrete uitvoering en het creëren van een gedeeld afwegingskader voor initiatieven.

Hoe het werkt

1. Regionale analyse: Gemeenten bundelen krachten om een integraal beeld te krijgen van opgaven en ontwikkelingen die niet stoppen bij de gemeentegrens, zoals woningbouwlocaties, bedrijventerreinen, en infrastructuur.
2. Gezamenlijke strategische visie: Ze stellen een overkoepelende regionale visie (zoals een 'Koersdocument') op met gedeelde ambities en hooflijnen voor de toekomst van het gebied.
3. Lokale uitwerking: Elke gemeente stelt vervolgens haar eigen omgevingsvisie op, waarin zij de regionale afspraken verwerkt en invulling geeft aan de lokale situatie, met aandacht voor het sociale en fysieke domein.
4. Samenwerkingsprogramma: Voor specifieke, grensoverschrijdende opgaven wordt een gezamenlijk programma opgesteld (bijvoorbeeld voor een nieuw bedrijventerrein of recreatiegebied) om de uitvoering te regelen.
5. Gezamenlijk kader: Er wordt een gedeeld afwegingskader ontwikkeld, zodat zowel publieke als private initiatieven in het gebied consistent worden beoordeeld, met een 'ja, mits'-benadering.

Voordelen

- Integrale aanpak: Stopt 'eilandjes' en zorgt voor samenhangende ontwikkeling in het hele gebied.
- Betere afstemming: Voorkomt conflicten over bijvoorbeeld infrastructuur of woningbouw tussen gemeenten.
- Meer draagvlak: Door alle partijen (inwoners, bedrijven, overheden) te betrekken, ontstaat een breed gedragen plan.
- Meer middelen: Gemeenten kunnen middelen en kennis delen, wat leidt tot een effectievere aanpak van complexe opgaven.

Sleutelfactoren

- Duidelijke afspraken: Zorg voor een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en taken.
- Dynamisch document: De visie moet regelmatig geëvalueerd en bijgesteld worden, want het is geen statisch blauwdruk.
- Hoeder aanstellen: Wijs een 'hoeder' aan die het proces en de visie bewaakt.

<https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsvisie/wegwijzer-omgevingsvisie/#:~:text=Afstemming%20en%20samenwerking%20met%20andere.meer%20op%20Regionale%20samenwerking%20omgevingsvisie.>

AMENDEMENT (concept)

Titel: Aanpassing Plan van Aanpak Heerenveen-West

Agendapunt 3.1 Plan van Aanpak Heerenveen-West

De raad van de gemeente De Fryske Marren in vergadering bijeen d.d. 17-12-2025

Constaterende dat

- het college in het Plan van Aanpak onvoldoende rekening heeft gehouden met de effecten op de dorpen Nijehaske, Oudehaske en Rottum bij de ontwikkeling van Heerenveen-West;
- het bij de gebiedsvisie gaat om een gebied dat groter is dan de beoogde nieuwe woonwijk en thema's behelst die van groot belang zijn voor de toekomstige leefbaarheid van zowel Heerenveen-West als de dorpen Nijehaske, Oudehaske en Rottum.

Overwegende dat

- de Fryske Marren verantwoordelijkheid draagt voor de leefbaarheid in de dorpen Nijehaske, Oudehaske en Rottum;
- in de bestuursovereenkomst (2000) staat 'Het zoekgebied is zelf groter: het strekt zich uit tot een deel van het gebied ten westen van de hoogspanningsleidingen. In dit grotere zoekgebied kunnen functies zoals ontsluitingstructuur en aanvullende voorzieningen (landschappelijke inpassing) een plaats krijgen. Het noorden en zuiden van het zoekgebied worden begrensd door een groene ruimte rond de kernen Nijehaske, Oudehaske en Rottum'; De bijlage 'Rapport Omgevingsverkenner Heerenveen West Z.684286' adviseert om op een aantal punten zoals verkeer, ecologie, natuur en gezondheid nader onderzoek te doen. De resultaten van deze onderzoeken raken De Fryske Marren direct.

Besluit

Het plan van aanpak vast te stellen, met dien verstande dat:

De gemeente De Fryske Marren instemmingrecht krijgt op de facetten in de gebiedsvisie die de inwoners van DFM direct raken. Het gaat in ieder geval om:

- De ontsluiting van de woonwijk;
- De groene buffers rond de Joustergweg, dorp Oudehaske en de Binnendijk;
- De effecten op de natuur in De Fryske Marren zoals het Nannewiid en de ecologische verbinding in het noordwesten van het gebied;
- De effecten op de wandel-, fiets- en recreatiemogelijkheden voor bewoners van de dorpen Nijehaske, Oudehaske en Rottum.

En gaat over tot de orde van de dag.